

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturavdelningen
Sofia Åström
Naturvårdshandläggare
010-224 51 79

Beslut
2015-12-21

Diarienummer
511-35044-2015

Sida
1(4)

Beslut om utökning av naturreservatet Myrhulta mosse i Töreboda och Karlsborgs kommuner

Beslut om utökning

Länsstyrelsen beslutar att naturreservatet Myrhulta mosse, inrättat av Länsstyrelsen 6 december 2006, dnr 511-483-2003, genom föreliggande utökning ska ha den avgränsning som redovisas på kartorna i bilaga 1 och 2. För de tillkommande delarna ska beslutet om att bilda naturreservatet Myrhulta mosse gälla i sin helhet med syfte, skäl och föreskrifter, se bilaga 3. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808).

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Länsstyrelsen beslutar att utökningens tre delområden ska ingå i skötselområde 9 enligt den skötselplan för naturreservatet som Länsstyrelsen fastställde 6 december 2006, dnr 511-483-2003, se bilaga 4. Beslutet är fattat med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m..

Beskrivning av området

Utökningen omfattar sammanlagt 29,4 hektar fördelat på tre delområden, se kartor i bilaga 1 och 2. Utökningen berör delar av fastigheten Myrhult 1:89.

Delområde 1

Det norra delområdet utgörs av en mosaik av skogsmarker på fastmark och myrmark. Här finns blandskogar och barrblandskogar av olika ålder och trädslagssammansättning, skogsbevuxen myrmark, bestånd med grova aspar och lövsumpskog. Stora delar av skogen är troligen självföryngrad efter mer eller mindre omfattande avverkningar och har sedan lämnats utan ytterligare skogsbruksåtgärder. Detta har gett ett område med stor variation i trädslagssammansättning och ålder. Områden med tydlig påverkan av sentida skogsbruksåtgärder finns också, t.ex. någon yngre granplantering, något gallrat bestånd samt hyggen med självföryngring.

Delområde 2

Det mellersta delområdet utgörs av skogsmarker på huvudsakligen fastmark men även en del skogsbevuxen myr och sumpskog finns, framför allt längs gränserna mot det befintliga naturreservatet. Skogarna utgörs av allt ifrån äldre-medelålders barrskogar till yngre barrskogar och hyggen. Större delen av området är påverkat av skogsbruk men skogen har, sedan den avverkats, i många fall lämnats utan ytterligare skogsbruksåtgärder. De äldre-medelålders skogarna visar inga tecken på att ha gallrats och senare hyggen är inte planterade utan självföryngrar sig, med en stor variation i träslagfördelning och ålder som följd. I området finns ett stort antal äldre och i flera fall grova tallar. Vissa står på öppna hyggen där tallarna sparats som skärm, dungar eller kantzon, andra står i barrblandskog med medelålders tall och gran. I områdets södra del finns ett bestånd grova tallar som håller på att växa igen med ung gran.

Delområde 3

Det södra delområdet utgörs av en barrblandskog dominerad av tall med inslag av gran i varierad mängd och även en del triviala lövträd. Skogen ligger till största delen på fastmark. Mindre partier skogsbevuxen myr finns också. Skogen är troligen självföryngrad efter mer eller mindre omfattande avverkningar. Därefter har skogen lämnats utan påtagliga ingrepp så som gallring eller avverkningar. Träden är av varierad ålder och dimension och området är rikt på död ved.

Planeringsbakgrund

Större delen av det befintliga naturreservatet samt utökningens delområde 1 och delar av delområde 2 omfattas av riksintresse för naturvård enl. MB kap 3 § 6 (Myrhulta mosse). En del av utökningens delområde 1 omfattas av strandskyddet kring Svartsjön. Det befintliga naturreservatet omfattas av Natura 2000-området Myrhulta mosse. Det gör däremot inte de områden som naturreservatet utökas med. I kommunens översiktsplan antagen 1992 anges för delar av utökningens delområde 1 och 2 att deras orörda karaktär bör bibehållas och att bebyggelse ej bör medges och att verksamheter och andra åtgärder som negativt påverkar mossarna eller vattenkvaliteten ej medges. För de övriga delarna av utökningen anges inga särskilda riktlinjer för framtida användning av mark och vatten.

Ärendets handläggning

I samband med bildandet av naturreservatet Myrhulta mosse förvärvade Naturvårdsverket fastigheter i närområdet. Utav dessa ligger tre skiften i direkt anslutning till det befintliga naturreservatet. På dessa skiften finns skogar med naturskogskvalitet samt hyggen och naturligt uppkomna ungskogar. Länsstyrelsen anser att det finns goda förutsättningar för att delar av utvidgningen kan hysa skyddsvärd fauna och flora samt att de av skogsbruk påverkade delarna av utvidgningen har goda förutsättningar att med tiden utvecklas till skog med naturskogskvalitet. Skogen utgör dessu-

tom skyddszon kring våtmarkerna i det befintliga naturreservatet. Länsstyrelsen har bedömt att de aktuella områdena är viktiga som skyddszon kring våtmarkerna och att de har tillräckligt höga naturvärden för att naturreservatet ska kunna utökas med dessa områden.

Naturvårdsverket är ägare till utvidgningens samtliga delområden.

Myrhulta älgjaktlag, Peter Jansson och Björn Jansson har som berörda sakägare, förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m m att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget har remitterats till Töreboda kommun, Karlsborgs kommun, Skogsstyrelsen och SGU. LRF Västra Götaland, Skaraborgs naturskyddsförening, MTG Skaraborg Miljö- och byggnadsförvaltningen, Miljöförvaltningen Östra Skaraborg och ägare till intilliggande fastigheter har samtidigt fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

Yttranden har kommit från Töreboda kommun, Miljösamverkan Östra Skaraborg, Karlsborgs kommun, SGU och Skogsstyrelsen. Samtliga har inget att erinra och Töreboda kommun tillstyrker förslaget.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Mariestads-Tidningen och i Skaraborgsbygden.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4.

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat. Naturvårdshandläggare Sofia Åström har varit föredragande. I handläggningen har också deltagit naturvårdsdirektör Sven Swedberg, funktionschef Johan Janert, antikvarie Lisa Ragnarsson, planhandläggare Johan Apelman och länsjurist Anders Hjalmarsson.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Lisbeth Schultze

Sofia Åström

Bilagor

Bilaga 1 och 2. Beslutskartor

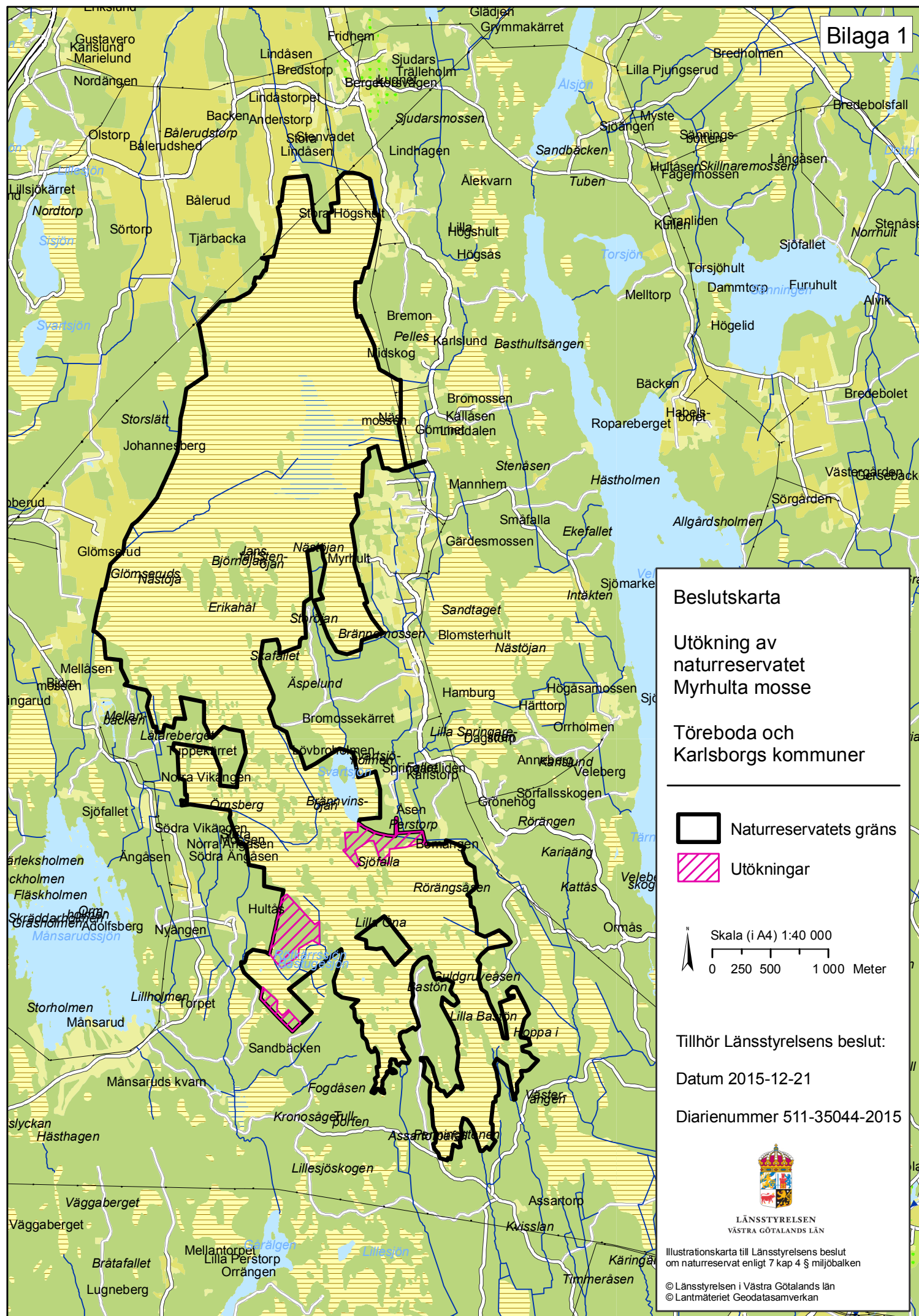
Bilaga 3. Beslut om naturreservatet Myrhulta mosse, 6 december 2006, dnr 511-483-2003

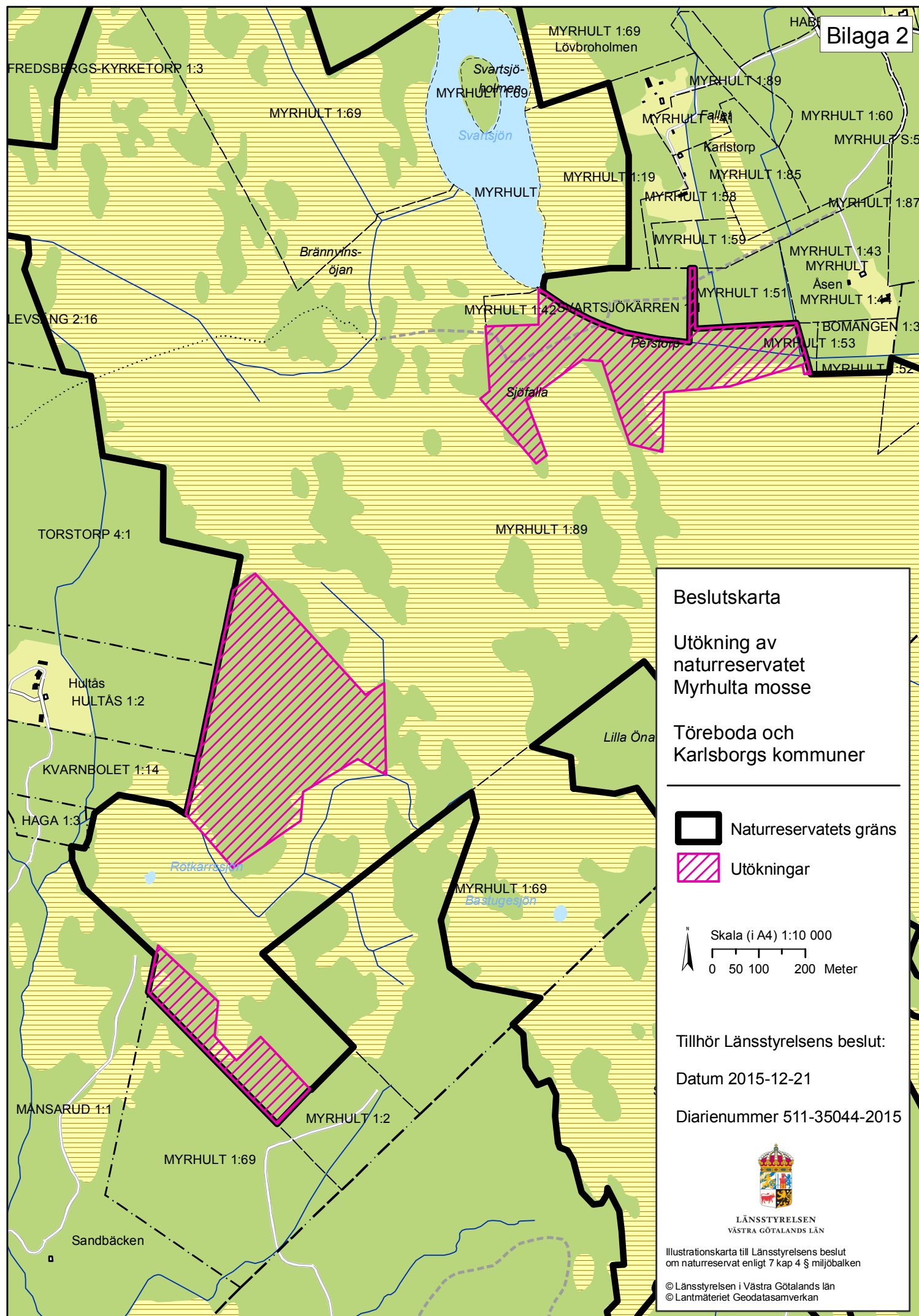
Bilaga 4. Utdrag ur skötselplan för naturreservatet Myrhulta mosse, 6 december 2006, dnr 511-483-2003

Bilaga 5. Sakägarförteckning

Bilaga 6. Besvärshänvisning formulär O4

Bilaga 7. Sändlista

Beslutscharta

Utökning av naturreservatet Myrhulta mosse

Töreboda och Karlsborgs kommuner

- Naturreservatets gräns
- Utökningar

Skala (i A4) 1:10 000
0 50 100 200 Meter

Tillhör Länsstyrelsens beslut:

Datum 2015-12-21

Diarienummer 511-35044-2015

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Illustrationskarta till Länsstyrelsens beslut om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Jörel Holmberg
0501-60 53 95

Beslut
2006-12-06

Diarienummer
511-483-2003

Sida
1(14)

Enligt sändlista

Bilaga 3.

Tillhör Länsstyrelsen beslut

Datum 2015-12-21

Diarienummer 511-35044-2015

Beslut om bildande av naturreservatet Myrhulta mosse i Töreboda och Karlsborgs kommuner

Innehåll

Beslut om bildande m.m.
Syfte
Beslut om föreskrifter
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Ärendets handläggning
Skäl för beslut
Upplysningar
Ersättningstalan
Kungörelse
Hur man överklagar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan med bilagor
Bilaga 4. Sakägarförteckning
Bilaga 5. Hur man överklagar
Bilaga 6. Sändlista

Administrativa uppgifter

Namn:	Naturreseptet Myrhulta mosse
RegDOS ID	2005581
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Töreboda och Karlsborg
Ungefärlig mittpunkt	1410400 – 6513600
Fastigheter och ägare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Nyttjanderättsinnehavare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Areal (ha):	Ca 1115 ha
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Natura 2000-beteckning:	SE0540331
Naturgeografisk region:	Tiveden-Tylöskogen-Kolmården och Vänerslätterna
Objektskategori:	Skogs/myrmosaik
IUCN-kategori:	Ia Strikt naturreservat

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som avgränsats på bilagd karta (bilaga 1) förklaras som naturreservat. Reservatets gränser utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara **Myrhulta mosse**.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252), fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3. Skötselplanens övergripande målsättningar och riktlinjer skall gälla utan begränsning i tiden.

Länsstyrelsens beslut om interimistiskt förbud enligt 7 kap 24 § miljöbalken den 10 mars 2006, dnr 511-14330-2006, upphävs inom de delar som berörs av naturreservatet när föreliggande beslut vunnit laga kraft.

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara ett stort, sammanhängande komplex av öppen myr, trädbevuxen myr, sumpskogar och fastmarksholmar med äldre barrskog.
- bevara representativa intakta myr miljöer och delvis intakta hydrologiska funktioner.
- bevara och utveckla de stora sammanhängande öppna ytorna med ingen eller sparsam busk- och trädvegetation, med goda förutsättningar för ett intressant fågelliv.
- bevara och utveckla mosaiken av fastmarksholmar med äldre naturskogsartade barrskogar.
- bevara och utveckla den representativa floran och faunan med inslag av sällsynta eller geografiskt mindre vanliga arter.
- bevara och utveckla populationer av tjäder, orre och järpe, vilka omfattas av EU:s fågeldirektiv.
- bevara och tillgängliggöra ett område som är värdefullt för det rörliga friluftslivet.
- bevara följande inom området förekommande naturtyper och/eller arter som ingår i EU:s nätverk av skyddsvärda områden, Natura 2000, i gynnsamt tillstånd:
 - Högmossar, 7110
 - Skogsbevuxen myr, 91D0
 - Öppna, svagt välvd mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn, 7140
 - Dysotrofa sjöar och småvatten, 3160
 - Västlig taiga, 9110

Syftet skall tryggas genom att:

- skogen lämnas till fri utveckling.
- hydrologiska ingrepp som är negativa för myrkomplexets värden undviks.
- hydrologiska funktioner restaureras genom att diken inom naturreservatet lämnas utan underhållsåtgärder eller läggs igen.
- fågelbiotoper restaureras genom att växtliga tallar röjs bort och jakt på tjäder, orre och järpe inte tillåts.
- anordningar såsom spänger, parkeringsplats och fågeltorn iordningsställs.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. *Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap 5 § miljöbalken)*

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Avverka, gallra, röja, plantera eller så träd eller utföra annan skogsvårdande åtgärd. Föreskriften utgör inte hinder för siktröjning av sly vid jakttorn.
2. Ta bort, upparbeta eller skada liggande eller stående döda träd eller vindfällan och toppbrott.
3. Jaga tjäder, orre eller järpe.
4. Dika, skyddsrika, rensa diken, kulvertera dike, lägga igen dike, dämna eller utföra någon annan åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden. Föreskriften utgör inte hinder att rensa de diken som norrifrån rinner till Svartsjön.
5. Borra, spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt av något slag, ej heller husbehovstäkt av grus eller torv.
6. Anordna upplag.
7. Tippa eller fylla ut med massor e dyl.
8. Anlägga eller förändra skogsbilväg, brukningsväg eller annan väg.
9. Uppföra byggnad eller därmed jämförbar anläggning.
10. Uppföra mast, antenn, vindkraftverk eller liknande anläggning.
11. Dra fram luftledning.
12. Anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anläggning.
13. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller tillföra naturliga eller kemiska växtnäringsämnen.
14. Kalka.
15. Inplantera växt- eller djurarter.
16. Framföra motordrivna fordon annat än på befintliga skogsvägar eller på mossens vintervägar, markerade på bilaga 3b, när dessa är väl tjärlade och bäriga. Föreskriften utgör inte hinder att transportera ut äl-

gar i samband med älgjakt. För transporten får endast användas fordon med lågt marktryck t ex banddriven älgdragare för att minska risken för skador på vegetation och mark (t ex spårbildning).

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

1. Anlägga ridväg, stig eller parkeringsplats
2. Uppföra älgstorn, gömsle eller liknande konstruktion för jakt eller annat friluftsliv.
3. Underhålla brukningsvägar/skogsvägar eller vintervägar.
4. Riva bäverdämme.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.
- Vid reparation av, och underhållsröjningar för, befintliga luftledningar. Markskador ska då undvikas.
- Vid nedgrävning av befintliga, mindre luftledningar. Samråd ska dock ske med Länsstyrelsen senast 6 veckor innan åtgärd.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas.

1. Utmärkning av naturreservatet i terrängen.
2. Uppsättande av informationstavlor.
3. Utförande av skötselåtgärder bl a röjning av tallar och igenläggning av vissa diken.
4. Åtgärder för att gynna friluftslivet, t ex byggande av spänger och fågelstorn.
5. Uppföljning av kvalitetsmål.

I den till detta beslut hörande skötselplanen (bilaga 3) framgår i detalj var anordningar ska utföras och åtgärder vidtas.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Skada döda liggande eller stående träd eller vindfällan eller bryta torra grenar eller kvistar.
2. Fånga eller samla in ryggradslösa djur.
3. Framföra motordrivna fordon. Föreskriften gäller inte fastighetsägare eller jakträttsinnehavare i reservatet, för dessa gäller föreskriften A16.
4. Cykla annat än på befintliga brukningsvägar och stigar.
5. Anordna läger, tävlingar eller annan organiserad friluftsverksamhet med mer än 50 personer.
6. Störa djurlivet.

Beskrivning av naturreservatet

Utförligare beskrivning samt artlistor finns i skötselplanen, bilaga 3.

Naturvärden

Myrhulta mosse ligger i Töreboda och Karlsborgs kommuner nordost om Töreboda. Det är f d Skaraborgs läns näst största myrkomplex och reservatet upptar en yta på drygt 1100 ha. Myrhulta mosse är en kombination av ett stort och hydrologiskt förhållandevis opåverkat sammanhängande komplex av öppen myr, bevuxen myr, sumpskog och fastmarksholmar med äldre barrskog. Området hyser en rad skyddsvärda arter, representativa intakta myr miljöer och delvis intakta hydrologiska funktioner.

Höjdvariationerna inom reservatet är små men mossen utgör i sig en vattendelare. Området avvattnas både norrut till Hovaån och söderut till sjön Viken. Hydrologin är ställvis påverkad av den dikning som skett, huvudsakligen för att kunna odla intilliggande mark och/eller för att öka skogstillväxten.

Berggrunden består i huvudsak av olika gnejser och graniter men det finns också ett grönstensstråk kring Myrhult i öster. Här och var går berget i dagen, annars finns här huvudsakligen morän på fastmarken och en stor del av mossen utgörs av torv.

Myrkomplexet består av välvda, excentriska och sluttande mossar varvat med både fastmatte- och lösmattekärr. De flesta kärrtyperna är fattigkärr men även något rikare kärrtyper förekommer i de östra delarna. I kanterna finns tallmossevegetation. Fastmarken utmed mossarnas kanter och på fastmarksholmarna domineras av äldre tallskog av ristyp och är i varierande grad påverkad av skogsbruk. Vattenmiljöer förekommer främst i form av ett flertal mindre gölar i ren torvmark med gungflyvegetation samt en lite större humusrik sjö.

Floran är artrik och representativ för naturtyperna och det geografiska läget. Dessutom finns flera nordliga arter som t ex klotstarr och vitstarr, östliga arter som skvattram, västliga som hedsäv och mer sällsynta arter som myggblomster, mossnycklar och sumpnycklar. Vitmossfloran är artrik med minst 24 olika arter inom reservatet, bl a den nordliga arten björnvitmossa. Även bland lavar och svampar finns flera nordliga arter representerade.

Mossen hyser ett rikt fågelliv, med ett stort antal häckande fåglar. Här finns bl a ljunpipare, grönbena, trana och enkelbeckasin och flera andra ovanligare arter finns uppgivna från tidigare inventeringar. Kunskapen om skogshönsens status i området är tämligen bristfällig. Orre bedöms vara relativt frekvent i området. I södra delen finns tjäderbiotoper där tjädern har setts spela, medan uppgifter om järpe saknas helt och hållet.

Kulturhistoriska värden

Då större delen av reservatet består av myr finns få kulturhistoriska lämningar, men man kan se spår av torvbrytning t ex vid Näsmossen och på vissa myrholmar finner man kolbottnar. Söder om Svartsjön går en väg förbi de fd torpen Sjöfalla och Perstorp och över mossen. Vägen har samma

sträckning idag som på 1880-talets karta. Rester av en grund finns på en skogsholme några hundra meter väster om Sjöfalla.

Äldre markanvändning

På 1880-talets karta var oftast ingen skog markerad på det som betecknats som myrmark. Barrskog fanns på de flesta fastmarksholmarna. Fuktängsmark, troligen slåttermark, fanns i den nordvästra delen mellan Glömserud och Bålerud och i nordost. På flera ställen gick åkermarken ända ner till myrmarken.

Friluftsliv

Inga anordningar för friluftsliv finns på eller i anslutning till mossen, men mossen har ett stort socialt värde som vildmarksnatur och för bärplockning, fågelskådning och botaniska exkursioner. När reservatet bildas bör en mindre del av våtmarken göras mer lättillgänglig. Parkeringsplats, spänger, fågeltorn och ev toalett föreslås därför i den norra delen av området. Om möjligt bör anordningar anpassas så att även funktionshindrade kan besöka området.

Planeringsbakgrund

Myrhulta mosse ligger inom ett område av riksintresse för naturvården och finns med i f d Skaraborgs läns naturvårdsprogram. Mossen finns med Myrskyddsplan för Sverige och är ett klass 1-objekt i f d Skaraborgs läns våtmarksinventering. En myrfågelinventering är gjord och flera arter återfinns i EU:s fågeldirektiv. Myren hyser flera regionalt hotade arter och Skogsstyrelsen har pekat ut flera nyckelbiotoper inom området.

Kommunal översiktsplan

Arbetet med en naturreservatsbildning har ett uttalat stöd i Töreboda kommuns översiktsplan. Översiktplanens sjätte kapitel som redovisar naturvården anger att "området bör långsiktigt säkerställas genom naturvårdsförordnande". Även i Karlsborgs kommuns översiktsplan finns ett stöd för ett skydd av den delen av mossen som ligger i Karlsborgs kommun.

Internationell betydelse

Myrhulta mosse ingår i nätverket Natura 2000.

Befintliga områdesskydd

Kring Svartsjön gäller strandskydd enligt 7 kap 13-15 §§ miljöbalken.

Ärendets handläggning

Naturvårderna på Myrhulta mosse är väl kända sedan lång tid tillbaka genom bl a våtmarksinventeringen. I samband med omarronderingar i Fredsbergs församling 1998 köpte länsstyrelsen marker som ingick i området. En avverkningsanmälan i Myrhult samma höst föranledde att länsstyrelsen våren 1999 tog fram ett första förslag till hur en avgränsning av ett naturreservat skulle kunna se ut. I maj 2000 hölls ett första informationsmöte för berörda markägare. Under åren 2000-2001 arbetade GF-konsult med att ta fram ett förslag till skötselplan. Jordbruksverket hade samtidigt ett uppdrag som in-

nebar att de skulle utreda vilka hydrologiska konsekvenser föreslagna skötselåtgärder skulle leda till i området. Vid ett andra markägarmöte i maj 2001 presenterades båda utredningarna för berörda markägare. Under ärendets gång har justeringar av den föreslagna reservatsgränsen gjorts för att undvika att marker utanför reservatet påverkas negativt. Exempelvis har längsgående diken i sin helhet lagts utanför reservatsgränsen. Förhandlingar med markägarna är vid tiden för detta beslut klara på den västra sidan av reservatet. På den östra sidan återstår förhandling med tre markägare i Myrhult. I den södra delen återstår en mindre markägare. Lantmäterimyndigheten har vid två olika tillfällen kallat samtliga ägare till deläggande fastigheter i samfälligheten Älgårås s:3 till sammanträde för att bilda en samfällighetsförening. Majoriteten av närvarande delägare röstade nej till att bilda en samfällighetsförening. Samtliga delägare i samfälligheten erbjöds därefter ersättning och en majoritet har idag erhållit intrångsersättning.

Länsstyrelsen fattade våren 2004 beslut om interimistiskt förbud inom delar av fastigheten Myrhult 1:69, som bl a innebär att det är förbjudet att bedriva skogsbruk och rensa diken inom det avgränsade området utan länsstyrelsen tillstånd. Efter beslutet har länsstyrelsen träffat berörda markägare. Gränsjusteringar har därefter gjorts vid Svartsjön och i den södra delen av det planerade naturreservatet.

Fyra markägare i Myrhult har under åren 2005-2006 haft hjälp av ett ombud i förhandlingarna med Naturvårdsverket. Sedan en av fastigheterna bytt ägare har avtal träffats med de nya ägarna. Med de tre återstående har ännu inga avtal träffats. Länsstyrelsen har träffat markägarna och gått igenom samtliga synpunkter som kom i remissomgången samt mätt in reservatsgränserna i fält. På begäran av markägarna har smärre justeringar gjorts vid flera tillfällen.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Töreboda och Karlsborgs kommuner, Skogsstyrelsen och Sveriges geologiska undersökningar. Naturvårdsverket har inte fått förslaget på remiss i enlighet med verkets skrivelse 2002-01-30, dnr 312-1065-02 No. Töreboda och Karlsborgs naturskyddsförening, Skaraborgs naturskyddsförening och Västergötlands ornitologiska förening har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande. Berörda mark- och sakägare har samtidigt förelagts att inkomma med eventuella synpunkter på förslaget.

Karlsborgs kommun ställer sig positiv till att naturreservat för Myrhult mosse bildas under förutsättning av ersättningsfrågan med berörda markägare är löst.

Länsstyrelsens kommentar: Naturvårdsverket har nått överenskommelser med merparten av markägarna inom naturreservatet. Förhandlingar kvarstår och pågår med ett fåtal markägare.

Töreboda kommun förutsätter att berörda markägare hålls skadelösa genom intrångsersättning alternativt ersättningsmark.

Länsstyrelsens kommentar: Se ovan

Sveriges Geologiska Undersökning avstår från att yttra sig i ärendet.

Fortum anser att föreskrifterna måste förtydligas så att nätägarens rättigheter klart och tydligt framgår.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har kompletterat beslutet med att befintliga ledningsrätter inte påverkas av A-föreskrifterna i beslutet.

Svenska kraftnät har en ledningsgata inom området som är att betrakta som riksintresse. Framtida underhåll och röjning bör beaktas i förslaget.

Länsstyrelsens kommentar: Se ovan.

Vattenfall har inget att erinra mot förslaget.

Sätra Bruk AB motsätter sig dämning av diken vid Råbockamossen och Hoppa i, i skötselområde 13, då man vill säkerställa möjligheten till en viss vattenföring i diken. Påpekar att ersättningsfrågan ännu inte är löst och att något avtal därför inte kan undertecknas.

Länsstyrelsens kommentar: Justeringar har gjorts i skötselplanen så att diken i skötselområde 13 inte kommer att däckas. Förhandlingarna med bolaget avslutades i oktober 2006.

Ägaren till fastigheten Kvarnbolet 1:14 påpekar att gränsen är felaktig i förslaget och måste ändras.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har korrigerat gränsen i föreliggande beslut.

Ägarna till fastigheterna Myrhult 1:2, 1:52, 1:69 och 1:85 har skickat in yttranden som består av en gemensam allmän del och en del med specifika synpunkter för de olika fastigheterna. I de allmänna synpunkterna framkommer att de är besvikna på hanteringen av ärendet och att de inte anser sig har fått någon möjlighet att påverka. De menar att konsekvenserna är svåra att överblicka och att länsstyrelsen påstår att mossen ska återställas till ett ursprungstillstånd. De kräver en ordentlig konsekvensutredning av inverkan på hydrologiska förhållanden. De menar dessutom att de kringboendes påverkan på mossen är försumbar, det är andra faktorer som gör att mossen växer igen. De anser att länsstyrelsen inte har beaktat deras enskilda intressen utan endast sett till allmänna intressen.

Länsstyrelsens kommentar, gemensamma synpunkter: Länsstyrelsen har vid ett flertal tillfällen träffat de berörda markägarna för att lyssna och sätta sig in i deras förhållanden samt för att diskutera och justera gränser i ett försök att tillgodose de önskemål som framkommit. Omfattande justeringar av gränserna har gjorts, framförallt på fastigheten Myrhult 1:69 men till viss del också på Myrhult 1:85. Länsstyrelsen anser inte att någon ytterligare hydrologisk utredning behövs då justeringar redan tidigare har gjorts så att längsgående diken ligger utanför reservatet. Länsstyrelsens ambition är inte att återställa mossen i ursprungligt skick. Reservatsbeslutet kommer däremot att innebära ett långsiktigt skydd av både skogsmarker och våtmarker inom reservatet. Diken längs med reservatsgränsen ligger utanför reservatet

och kan alltså rensas. Rensning av befintliga diken inom det planerade naturreservatet kommer inte att tillåtas men detta kommer inte att påverka omgivningen.

Ägarna till fastigheten Myrhult 1:52 förutsätter att diket från Svartsjön även fortsättningsvis kommer att rensas och underhållas. De vill också göra en mindre gränsjustering så att en skogsväg hamnar utanför reservatet.

Länsstyrelsens kommentar: Diket från Svartsjön påverkas inte av reservatsbeslutet då det ligger utanför reservatet. Befintlig vattendom gäller här. Länsstyrelsen har tillsammans med markägarna mätt in gränsen så att nämnda skogsväg hamnar utanför naturreservatet.

Ägarna till fastigheten Myrhult 1:69 driver ett sågverk och är beroende av sin skog för att få ekonomi i tillverkningen. Markägarna yrkar på flera justeringar av gränsen så att produktiv skogsmark hamnar utanför reservatet. De vill också ha en garanti för att alla diken inom och utanför reservatet får och skall rensas i framtiden, även på mark som staten äger inom reservatet. Diken som tangerar reservatsgränsen måste ligga utanför reservatet. Ett dike i den norra delen ska kunna rensas. Markägarna anser att de måste vara garanterade att nyttja "vägen över mossen" för att kunna bruka marker söder om reservatet + den sk "ön". De måste också få underhålla vägarna utan att detta är villkorat i beslutet och ha kvar rätten att bygga "Laga skiftes vägen" S Svartsjön eftersom detta är den rätta utfartsvägen för de södra skiftena. Länsstyrelsen måste annars lösa vägfrågan genom förrättning. De nyttjar idag Sättra bruks vägar men har ingen formell rätt att göra detta. Markägarna begär en ordentlig konsekvensbeskrivning av hur hydrologiska förhållanden påverkas utanför reservatet, att gränsjusteringar görs samt att synpunkter beträffande diken och vägar beaktas.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har tagit hänsyn till att ett mindre företag bedrivs på fastigheten och redan tidigare gjort flera gränsjusteringar för att tillgodose markägarnas synpunkter. Efter föreläggandet har ytterligare gränsjusteringar gjorts. Reservatsgränserna på fastigheten överensstämmer nu med de gränser som Natura 2000 området har. Beträffande tillgängligheten på mossen finns vintervägar som får nyttjas av skogsbruket inlagda i karta i bilaga 3b. Om det skulle bli aktuellt att göra istandsättning och förbättring av laga skiftesvägen över mossen måste dispens sökas hos länsstyrelsen. Det "dike" som markägarna vill kunna rensa är en lagg som knappast har rensats tidigare. Denna kommer att ligga i reservatet.

Markägarna har fått möjlighet att ha synpunkter på länsstyrelsens justeringar i förslaget genom ett andra föreläggande. De vidhåller sin inställning till reservatsbildningen och har synpunkter på gränsen väster om Svartsjön. Länsstyrelsen anser inte att gränsen ska justeras då den nu föreslagna gränsen sammanfaller med Natura 2000 områdesgränsen, vilken markägarna tidigare har haft möjlighet att lämna synpunkter på. Gränsen har dessutom mätts in i fält tillsammans med markägarna. I övrigt se länsstyrelsens kommentar, gemensamma synpunkter.

Ägarna till fastigheten Myrhult 1:85 anser att gränserna måste gå så att deras befintliga skogsvägar hamnar utanför reservatet. De menar även att det finns flera diken som inte finns utritade på kartor som måste få rensas.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har tillsammans med markägarna mätt in gränserna i fält. Befintliga skogsvägar ligger utanför reservatet. Beträffande diken ligger ett utanför reservatet. Diket vid område D kommer att påverkas av reservatet som ligger nedströms. Det intrång reservatet orsakar bör regleras i intrångsersättningen om markägarna väljer att inte sälja området. Länsstyrelsen har i förhandlingar med markägarna föreslagit att servitut för vissa skogsvägar ordnas i samband med fastighetsbildningar i området. Markägarna har fått möjlighet att ha synpunkter på länsstyrelsens justeringar i förslaget genom ett andra föreläggande, men avstått från att yttra sig. I övrigt se länsstyrelsens kommentar, gemensamma synpunkter.

Synpunkter har även inkommit från den före ägaren till fastigheten Myrhult 1:2. Fastigheten såldes 2005. Naturvårdsverket har nått en överenskommelse om ersättning med de nya ägarna. De nya ägarna har erhållit ett föreläggande men avstått från att yttra sig.

Ägaren till fastigheten Myrhult 1:64 motsätter sig att mossen blir naturreservat eftersom befolkningen i alla tider har skött och underhållit mossen klanderfritt. Han undrar även om han får rensa diket på sin fastighet utanför reservatet.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har gjort bedömningen att de allmänna intressena och inskränkningarna i markanvändningen är så stora att ett reservat är nödvändigt. Beträffande diket utanför reservatet gäller 11 kap 15§ miljöbalken som säger att rensning för att bibehålla vattnets djup och läge inte kräver tillstånd.

Ägaren till fastigheten Stora Lindåsen 2:38 påpekar att gränsen måste justeras så att den stämmer med intrångsavtalet.

Länsstyrelsens kommentar: Gränsen är nu inmätt och förslaget justerat.

Bo Hagström har som delägare i samfälligheten Älgårås påpekat att han avser att bryta torv för husbehov inom naturreservatet. Han anser att han måste ersättas för skadan om han inte har rätt till detta.

Länsstyrelsens kommentar: Den planerade husbehovstakten för torvbrytning är ingen pågående verksamhet. Länsstyrelsen anser därför inte att den pågående markanvändningen blir avsevärt försvårad genom reservatsbildningen.

Skäl för beslut

Myrhulta mosse är ett av de största orörda våtmarkskomplexen i f d Skaraborgs län. De främsta naturvärdena på Myrhulta mosse är knutna till de stora öppna våtmarkerna och till mosaiken av myrmarker, sumpskogar och äldre barrskogar. I området finns en intressant flora och ett värdefullt fågelliv. För att långsiktigt bevara och skydda detta stora komplex av orörda våtmarker, skogsholmar med äldre skog och angränsande kantskogar, anser länsstyrelsen det angeläget att området skyddas som naturreservat. Skyddet

innebär också att tjäder, orre och järpe, som samtliga omfattas av EU:s fågeldirektiv, fredas och får en möjlighet att utvecklas genom biotopfrämjande åtgärder. Området är i dagsläget svårtillgängligt. Genom reservatsbeslutet kommer en mindre del att göras mer lättillgänglig för allmänheten.

Hela naturreservatet ingår i Natura 2000 vilket innebär att det krävs tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder (i eller i anslutning till området), om de på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området, vilket framgår av 7 kap 28 a§ miljöbalken. Genom att bilda naturreservatet erhåller markägarna ersättning för det intrång som Natura 2000 innebär. Området ingår dessutom i Myrskyddsplanen för Sverige vilket innebär att den ska vara skyddad senast 2010.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen *Myllrande våtmarker*, delmål 11.2 Långsiktigt skydd för våtmarker och *Levande skogar* delmål 12.1 Långsiktigt skydd av skogsmark.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning, främst skogsbruk på myrholmar och i kantskog, att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MILJÖBALKEN finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. MILJÖBALKEN och med den för området gällande översiktsplanen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med reservatet. Om det finns det synnerliga skäl får länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet, vilket framgår av 7 kap 7 § miljöbalken.

Gagnvirke

Alla virkessortiment inkl. grenar och toppar (GROT) som tas ut ur området med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller reservatsförvaltaren.

Insektsangrepp

Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter naturreservatsbildningen att vara statens ansvar.

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt. Lagar och föreskrifter som bedöms vara av särskild betydelse för att syftet med naturreservatet ska uppnås är t.ex. följande:

- För att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd. Undantag är verksamheter eller åtgärder som direkt hänger samman med, eller är nödvändig för, skötseln och förvaltningen av det särskilda bevarandeområdet. Länsstyrelsen får lämna tillstånd endast om vissa villkor är uppfyllda, vilket framgår av 7 kap 28a, 28b och 29 §§ miljöbalken.
- Regler om körning i terräng i terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.
- Regler om fridlysning av växter och djur i miljöbalken och artskyddsförordningen.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Förvaltningen ska ske i samverkan med berörda markägare.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt bilagd skötselplan. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap 13 § miljöbalken lämnas in till Miljödomstolen inom ett år efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Mariestadstidningen, Skaraborgsbygden och Skaraborgs Allehanda.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i författningssamlingen och gäller omedelbart även om de överklagas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4:1.

I detta ärende har länsöverdirektör Göran Bengtsson beslutat. Landskapsarkitekt Jörel Holmberg har varit föredragande. I handläggningen har också deltagit naturvårdsdirektör Sven Swedberg, antikvarie Lars Jacobzon, länsarkitekt Mehdi Vaziri och länsjurist Catharina Linné.

Göran Bengtsson

Jörel Holmberg

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Jörel Holmberg

2006-12-06

Diarienummer:
511-483-2003

Bilaga 3
Sida
1(53)

**Bilaga 4, Utdrag ur skötselplan för
naturreservatet Myrhulta mosse**

**Tillhör Länsstyrelsens beslut
Datum 2015-102-21
Diarienummer 511-35044-2015**

Skötselplan för naturreservatet

Myrhulta mosse

i Töreboda och Karlborgs kommuner

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Syfte	3
2. Allmän beskrivning	4
2.1. Administrativa data	4
2.2. Naturgeografisk region, topografi m m	4
2.3. Geologi och hydrologi	7
2.4. Mark- och vattenanvändning	9
2.5. Vegetation	16
2.6. Flora och fauna	26
2.7. Kulturhistoriska bevarandevärden	30
2.8. Friluftsliv	30
2.9 Jakt	30
3. Mark- och vegetationsvård	32
3.1. Övergripande mål	32
3.2. Generella riktlinjer och åtgärder	32
3.3. Beskrivning av skötselområden	38
4. Friluftsliv	46
4.1. Övergripande mål	46
4.2. Information och anläggningar	46
5 Gränsmarkering	47
6. Dokumentation och uppföljning	49
6.1 Uppföljning av skötselåtgärder och bevarandemål	49
6.2 Revidering av skötselplanen	50
7. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	51
8. Referenser	52

BILAGOR

- bilaga 3a** Skötselplanekarta 1:25 000
bilaga 3b Karta över stigsystem, informationstavlor och p-plats 1:25 000
bilaga 3c Förteckning över rödlistade arter, signalarter m m

3. Mark- och vegetationsvård

3.1. Övergripande mål

Det övergripande naturvårdsmålet är att bevara ett sammanhängande och delvis opåverkat myr-skogsmarkskomplex. Den hydrologiska påverkan som finns skall i vissa delområden minska. Genom att bevara myr- och skogsmarksmiljöerna i området säkras den biologiska mångfald som idag är knuten till området. Framför allt är det de stora öppna mossytorna med mycket fina förutsättningar för fågellivet, särskilt häckande vadarfåglar, och mosaikstrukturen i de centrala delarna med gammal skog på fastmarksholmarna i myrmarken, mossar och kärr som kräver extra uppmärksamhet. På fastmarksholmarna bevaras en ofta äldre, orörd talldominerad barrskog.

Restaurering av miljöer och funktioner kan bli viktiga inslag i skötseln av naturreservatet. I de fall det är möjligt utan att påverka mark utanför reservatet skall även den ursprungliga hydrologiska situationen återställas genom att diken lämnas utan skötsel eller aktivt dämms upp. En ökad andel lövskog, som en del av tidiga successioner, skall eftersträvas på de skogbevuxna myrholmar där det idag finns yngre och medelålders skog eller kalhyggen. Lövskogssuccessioner kan främst återskapas i områden öster om Tuppekarret och Jans fall.

I ett mer långsiktigt perspektiv bör den naturliga branddynamiken återskapas genom hyggesbränning på vissa av myrholmarna. Brandspår finns på fastmarksholmar i den södra delen. Om bränning införs som skötselmetod skapas nya goda möjligheter för utvecklandet av en än rikare flora och fauna genom att brandgynnade arter i tidiga successionsfaser kan etablera sig.

3.2. Generella riktlinjer och åtgärder

Skogsmark

Inriktningen är att lämna skogen inom reservatet till fri utveckling. Det innebär att det även på produktiv skogsmark, som ingår i reservatet, inte förekommer skogsbruk. I reservatet ingår många fastmarksholmar där man idag har opåverkad eller endast lite påverkad skog som lämnas orörd även i fortsättningen. I vissa fall finns produktiva skogsbestånd på torvmark, ofta tall (tallmosse), men även björk förekommer. De skogsvårdande insatser som kan bli aktuella har i botten ett naturvårdssyfte, t ex att gynna lövträd genom hyggesbränning. Inga impediment – vare sig myr- eller bergimpediment – skall brukas utan lämnas till fri utveckling.

Drivning över mossen som kan ge markskador skall inte vara tillåten.

Myrhulta mosse-diket en bit västerut innan det når Glömserudsdiket. Diket har gått igen men omges av en bård av björkar som börjat växa p g a dräneringseffekterna.

Dike vid Näsmossen som löper västerut mot de blötare partierna av Myrhulta mosse. Diket omges österut av mycket försumpad mark, glest bevuxen med björk som slutat att tillväxa.

Någon skyddsdikning inom reservatet är inte aktuell eftersom skogsbruk inte kommer att bedrivas.

I skötselområde 4 och 10 (*bilaga 3a*) finns en stor andel produktiv skogsmark, både äldre och yngre skog inklusive ett antal kalhyggen. Inom dessa skall inget fortsatt ekonomiskt skogsbruk bedrivas (*figur 13*).

Skötselområde	Befintlig status	Mål/åtgärder
4. Jans Fall	Blandning av äldre orörd skog och nytt hygge	Inga ytterligare skogliga åtgärder. Lövfås på hygge.
10. Rödskitemossen	Äldre nygallrad tallskog, medelålders tallskog samt försumpad skog bl a björk och gran kring diken.	Inga ytterligare skogliga åtgärder. Särskild hänsyn till tjäderspel.

Figur 13: Mål och åtgärder för skötselområden med produktiv skogsmark i naturreservatet.

Myrmark

De största ytorna inom området är myrmarker bestående av både mossar och kärr. En del av dessa har sedan länge börjat växa igen, dels med martallar eller mindre tallar på mosseplanen och dels med tallmossevegetation längs kanterna. De unga träden är huvudsakligen tallar men i mer kärrartade partier förekommer även björk. Igenväxningen beror delvis på att vattennivån i mossen sänkts, till mindre del sannolikt även på kvävenedfall eller att annan äldre kulturpåverkan sedan länge upphört. För att motverka igenväxningen bör röjning av ungträd ske i vissa delar för att skapa stora öppna mosseytor. De nedröjda småträden bör sågas upp, så att de ej blir för iögonenfallande. Röjningen gynnar bland annat fåglarna, framför allt vadare som ljungpipare och enkelbeckasin. Alla skötselåtgärder på mossen bör genomföras utanför fåglarnas häckningssäsong för att undvika onödiga störningar. Rena martallar röjs ej bort. I kantzonerna är tallmossar med en övergångszon med martallar mot det öppna mosseplanet vanlig. I vissa fall är tallmossen produktiv och skogsbruk därför i princip möjligt. Inget skogsbruk skall emellertid äga rum på myrmark/torvmark. Beträffande diken, se nedan.

Diken

Berörda diken finns beskrivna under 2.4 Mark- och vattenanvändning. På karta i *figur 3* finns berörda diken angivna.

Det största hotet mot områdets naturvärden idag är den avvattning som sker via olika grävda diken. Dikena har mycket olika historik och vattenföring och vissa har inte rensats på mycket länge. Därför har i flera fall ett nytt "naturtillstånd" inträtt. De olika diken har också en varierande juridisk bakgrund. Flera större diken har tillkommit som dikningsföretag där syftet synes vara att gynnsamt påverka vattentillståndet i kringliggande jordbruksmark för bättre odlingsbetingelser (varaktig avsänkning av grundvattenytan). Andra äldre diken är olegaliserade och några handlingar som anger läge, bredd och djup finns ej.

Fortsatt rensning av vissa diken är inte lämplig och ny rensning av gamla diken är i vissa fall tillståndspliktig. Förutom att sådana rensningsåtgärder är negativa från naturvårdssynpunkt, så är det inte säkert att de i alla lägen ger ett intressant jordbruks- eller skogsbruksekonomiskt utbyte. Utvecklingen inom jordbruksområdet generellt har inneburit att vissa av de marker, som man förbättrade med dikningsåtgärder under 1800-talet och det tidiga 1900-talet, idag inte längre är intressanta för odling eller bete. Ett naturligt förlopp finns därför när gamla befintliga diken inte längre är värda att upprätthålla och insatsen inte står i proportion till vad man tror att utbytet kan bli. Dikenas funktion försämras efterhand till följd av bristande underhåll och marken övergår till skogsmark.

De diken som inte rensats på över 20 år kan i många fall anses ha ett så förändrat naturtillstånd att ”nya” tillstånd är befogade vid ett eventuellt återupptagande av rensningsåtgärder. På sikt bör de diken som avvattnar Myrhulta mosse minskas i antal och/eller vattenföringskapaciteten minskas för att höja vattennivån i mossen och på så sätt gynna naturvärdena.

För att tydligt redovisa hur reservatets bestämmelser och skötselåtgärder påverkar diken och mark inom och utom detsamma kan följande riktlinjer redovisas.

- I de fall där befintliga diken inte får skötas i framtiden, så rör det sig om diken som går in på mossarna och som inte påverkar några kringliggande fastmarker.
- Större diken som ingår i dikningsföretag ligger utanför reservatet och påverkas inte av naturreservatet.
- De diken som aktivt underhållits inte får skötas så att dels tillståndsgivna nivåer och bredder under- respektive överskrids, dels att olegaliserade men väl underhållna diken inte påverkas under befintliga nivåer eller görs bredare än befintliga förhållanden.

Flora- och faunavårdsåtgärder

Utsättning av holkar för pärl- och sparvugglor bör genomföras. Särskild hänsyn tas till tjädern vid åtgärder i skötselområde 10. Övriga åtgärder sammanfaller med skötseln/icke skötsel av diken och röjning på myrmark.

Jakt

Med undantag för viss fågeljakt är inte jakten reglerad i reservatsbestämmelserna utan jaktlagen gäller. Beträffande bävern finns inga särskilda bestämmelser i föreskrifterna utan jaktlagen gäller även här. Befintliga brukningsvägar får användas vid utkörning av fällda älgar.

Kraftledningsgator

Ledningsrättsinnehavaren röjer gatan normalt cirka vart 8:e år. Bredden är 25 till 52 meter beroende på lokal topografi och behov etc. Ett behov finns att kunna köra utefter ledningsgatan. Angiven skötsel utgör inget hot mot reservatets värden, men hänsyn bör tas till fåglarnas häckningssäsong.

I god tid innan varje röjning skall ledningsrättsinnehavaren samråda med länsstyrelsen. Om entreprenör anlitas är ledningsrättsinnehavaren skyldig att informera denne om reservatsbestämmelserna och resultatet av samrådet.

Stigar, vintervägar och äldre samfällda brukningsvägar

Stigar och vintervägar får röjas från inträngande sly och omkullfallna träd. Träden kapas och läggs vid sidan av. Stigarna och vintervägarna får inte iordningställas med vägkroppar, grusas av, risas över etc.

Engångsåtgärder: Inga.

Underhållsåtgärder: Vid behov röjning av tall väster om den södra delen av sjön för att behålla en halvöppen mosse.

Skötselområde 9: Brännvinsöjan - Sjöfalla

Markslag/naturtyp	Natura 2000-naturtyp
Blandskog med mycket löv	-
Barrblandskog	-
Hygge	-
Tallmosse av skvattramtyp	Skogsbevuxen myr (91D0)

Areal: 9 ha

Beskrivning: I öster tidigare inägomarker som nu fått växa igen med skog med mycket björk. I östra delen av området finns också en gammal torpinäga med flera indikatorarter för naturvärden som blåsippa, grönvit nattviol och kranshakmossa. Enstaka grova lövträd och lärk finns i området kring torpet. Längst i väster är ett mindre område avverkat och en och annan frötall finns. Här finns också en mycket stor sten. En gammal brukningsväg går genom området. Fastmarksdelarna avlöses av myrmark och försumpade partier.

Bevarandemål: Äldre tallskog både på fastmark och myrmark. Området kring fd torp skall domineras av lövträd.

Engångsåtgärder: Röjning av unggran vid fd torpet.

Underhållsåtgärder: Unggran röjs bort vid behov. Röjningar kring fd torpet vid behov för att gynna uppkomsten av lite grövre lövträd.

Skötselområde 10: Rödkritemossen

Markslag/naturtyp	Natura 2000-naturtyp
Tallskog av gräs/ristyp	-
Tallmosse av skvattramtyp	Skogsbevuxen myr (91D0)
Tallmosse av ristyp	Ingår i föregående typ
Sumpskog av gran och björk	-
Mjukmattekärr av starr-uddvitmossetyp (<i>S. fallax</i>)	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140)
Fastmattemosse av tuvull-rubinvitmossetyp (<i>S. rubellum</i>)	Högmossar (7110)
Myrgöl	Dystrofa sjöar och småvatten (3160)

Areal: 23 ha

Naturresevatet
Myrhulta mosse

Skötselplanekarta

Bilaga 3a

Gräns för skötselplanen

Skala 1: 25 000

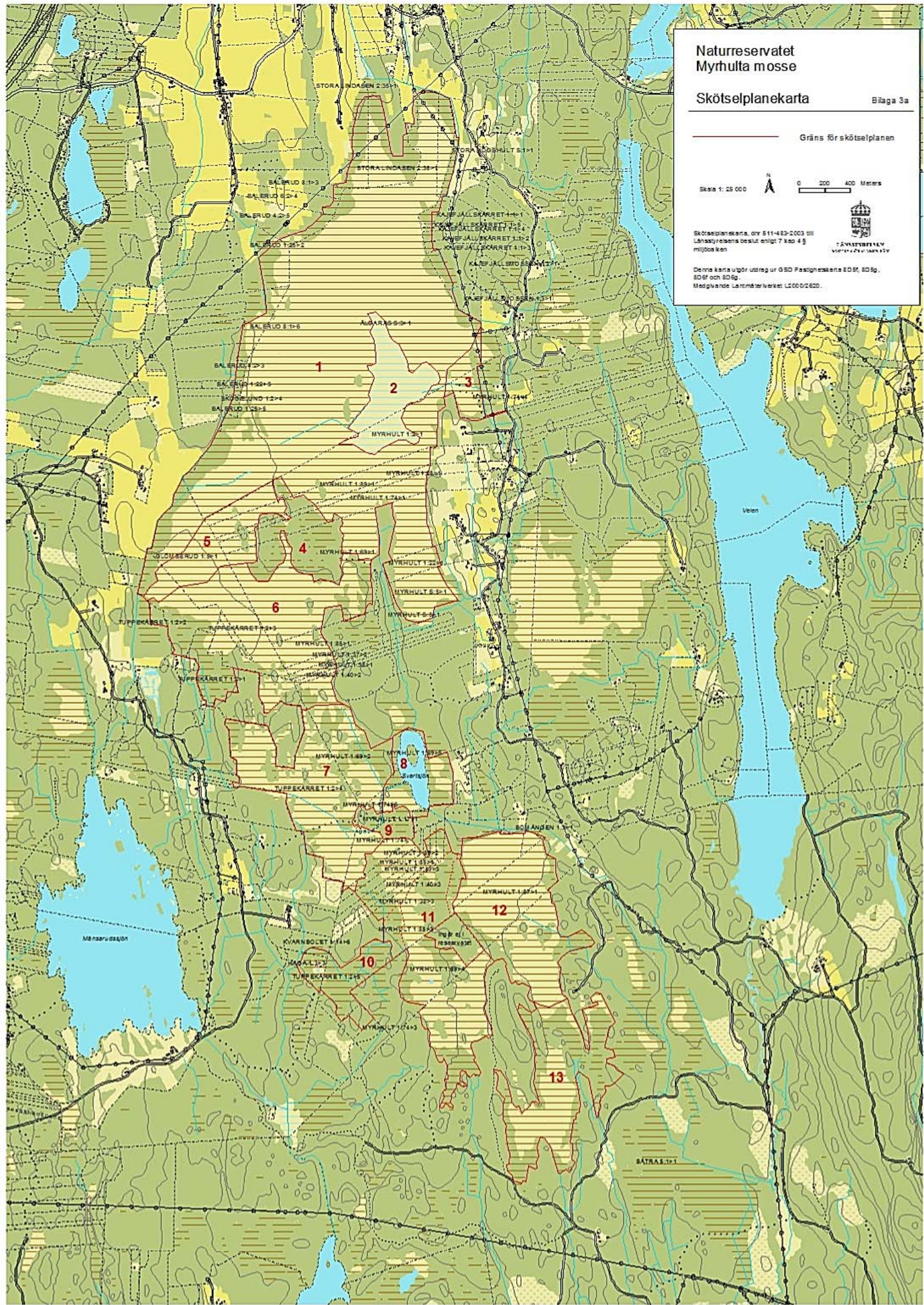

0 200 400 Meters

Skötselplanekarta, dnr 511-483-2003 till
Länstyrelsens beslut enligt 7 kap 4 §
miljöbalken

Den här karta utgör utdrag ur GSD Fastighetskarta SÖS, SÖSg,
SÖSf och SÖSg.
Medgivande Lantmäterverket L200/02820.

Naturreservatet Myrhulta mosse

Informationskarta

Bilaga 3b

- Gräns för reservatet
- Vandringsleder/Spång
- Informationstavla
- Parkering
- Fågeltorn
- Vinterväg på mossen

Skala 1: 25 000

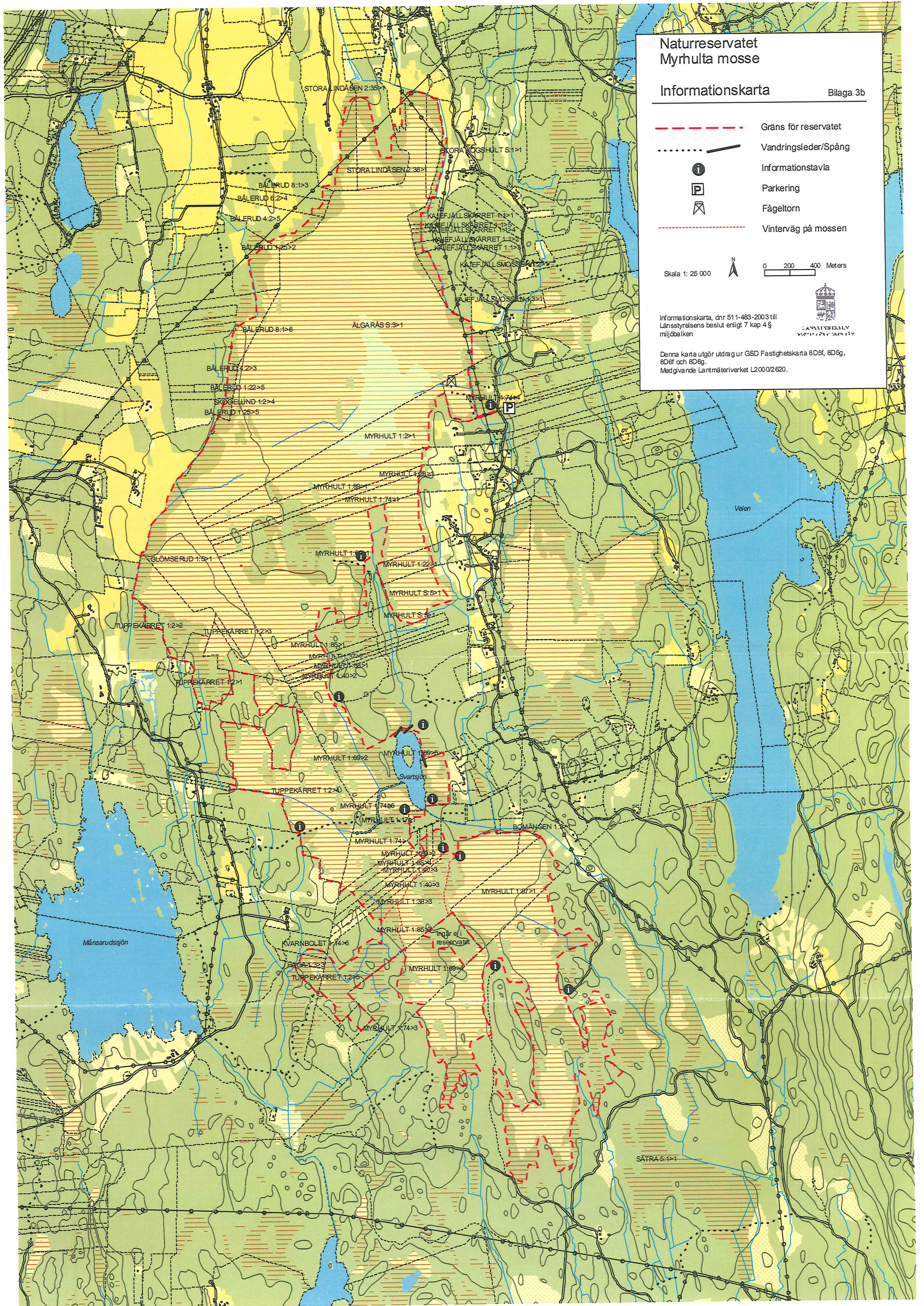

0 200 400 Meters

Informationskarta, dnr 511-483-2003 till
Länsstyrelsens beslut enligt 7 kap 4 §
miljöbalken

Denna karta utgör utdrag ur GSD Fastighetskarta 8D5f, 8D5g,
8D6f och 8D6g.
Medgivande Lantmäteriverket L200/02620.

Sakägare

Namn	Adress	Adress forts	Postnr och ort
Myrhult älgjaktlag	c/o Sören Isaksson	Karlslund 2 Myrhult	545 92 Älgårås
Peter Jansson	Myrhult 28		545 92 Älgårås
Björn Jansson	Myrhult 27		545 92 Älgårås

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Var skall beslutet överklagas?

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos regeringen. **Överklagandet skall dock skickas eller lämnas in till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Adressen framgår av beslutet.**

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till regeringen.

När skall beslutet senast överklagas?

Överklagandet skall ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Hur skall överklagandet utformas?

Överklagandet skall ske skriftligen.

I skrivelsen skall Ni

- tala om vilket beslut Ni överklagar t ex genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer

- redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras och varför

- uppge namn, adress och telefonnummer

Skrivelsen skall undertecknas.

Sändlista beslut

Organisation	Adress	Adress forts	Postnr och ort
Myrhult älgjaktlag	c/o Sören Isaksson	Karlslund 2 Myrhult	545 92 Älgårås
Peter Jansson	Myrhult 28		545 92 Älgårås
Björn Jansson	Myrhult 27		545 92 Älgårås
Naturvårdsverket			106 48 Stockholm
Riksantikvarieämbetet	Box 5405		114 84 Stockholm
Havs- och vattenmyndigheten	Box 11 930		404 39 Göteborg
Skogsstyrelsen	Distrikt Skaraborg	Lundenvägen 2	541 39 Skövde
SGU	Box 670		751 28 Uppsala
Töreboda kommun	Kommunstyrelsen	Box 83	545 22 Töreboda
Karlsborgs kommun	Kommunstyrelsen		546 82 Karlsborg
Kopia till			
Statens Geotekniska Institut	Chalmers Vasa	Hugo Grauers gata 5 B	412 96 Göteborg
LRF Västra Götaland	Box 786		451 26 Uddevalla
Skaraborgs naturskyddsförening	c/o Ulla Kjellander	Nygården 1	544 92 Hjo
Töreboda kommun	MTG Skaraborg, Mariestads kommun, Miljö- och byggnadsförvaltningen	Kyrkogatan 2	542 86 Mariestad
Karlsborgs kommun	Miljöförvaltningen Östra Skaraborg (MÖS), Skövde kommun		541 83 Skövde
Fredrik Vingqvist	Karlagatan 3 Lgh 1201		542 30 Mariestad
Haiyan Zhong Karlsson Thed Lennart Karlsson	Kvarnbolet 1		545 90 Töreboda
Nicole Siehl Tobias Siehl	Myrhult Nolängen 12		545 92 Älgårås
Per Kortbek	Koldsvej 14	7950 Erslev	Danmark
Rolf Sören Isaksson	Myrhult Karlslund 2		545 92 Älgårås
Per Isaksson	Långgatan 11		545 33 Töreboda
Lars-Gunnar Isaksson	Myrhult Karlstorp 45		545 92 Älgårås
Hans Fimmerstad	Timmermansgränd 7 Lgh 1405		542 45 Mariestad
Eva Gunilla Feltsten	Torstorp Nolgården 10		545 90 Töreboda
Internt, endast e-post			
Akten			
Lisa Ragnarsson	Kulturmiljöenheten		
Anders Hjalmarsson	Rättsenheten		
Johan Aelman	Samhällsbyggnadsenheten		
Annika Micheletti	Naturavdelningen		
Områdesskyddsfunktionen	Naturavdelningen		
Förvaltningsfunktionen	Naturavdelningen		
Ulrika Mentzer	Naturavdelningen		